

PLEASE NOTE! THIS IS PARALLEL PUBLISHED VERSION / SELF-ARCHIVED VERSION OF THE OF THE ORIGINAL ARTICLE

This is an electronic reprint of the original article.

This version *may* differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Wrangle, Kim

Title: Osuustoiminta osaksi SKOlaisten oppilaitosten koulutusta

Version: publisher's pdf

Please cite the original version:

Wrangle, K. (2021). Osuustoiminta osaksi SKOlaisten oppilaitosten koulutusta. SKOotteri 1, 6-7.

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio *voi* erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Wrangle, Kim

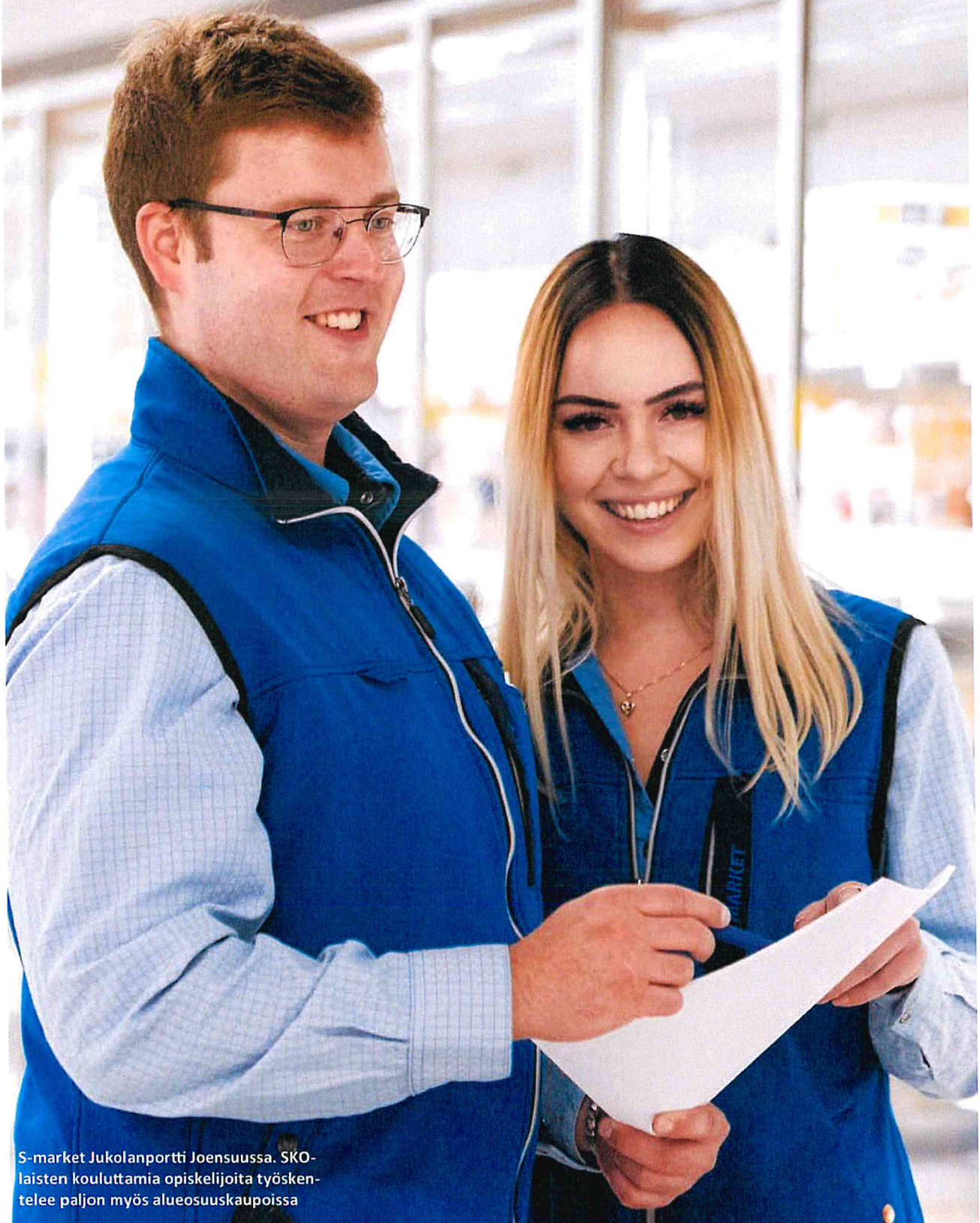
Otsikko: Osuustoiminta osaksi SKOlaisten oppilaitosten koulutusta

Versio: kustantajan pdf

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Wrangle, K. (2021). Osuustoiminta osaksi SKOlaisten oppilaitosten koulutusta. SKOotteri 1, 6-7.

Osuustoiminta osaksi SKOlaisten oppilaitosten koulutusta

S-market Jukolanportti Joensuussa. SKOlaisten kouluttamia opiskelijoita työskentelee paljon myös alueosuuskaupoissa

Suomea on hyvästä syystä tituleerattu maailman osuustoiminnallisimmaksi maaksi. Suomalaisista yli 84% on jäsenenä jossakin osuuskunnassa ja Suomessa on yli 7,1 miljoonaa osuuskunnan jäsenyyttä. Kaikista maailman maista osuuskuntien jäsenmäärä on juuri Suomessa väestömäärään suhteutettuna korkein. (Puusa, Hokkila & Varis 2014.)

Suomessa osuustoiminnan historia alkaa 1900-luvun alkupuolella. Silloin kuluttajat alkoivat perustaa osuuskuntia, koska heidän asuinseutujensa harvat kauppiat myivät tuotteitaan ylihintaan ja tuotteiden laatu oli usein heikko. Näin saivat alkunsa lukuisat kuluttajaosuuskunnat. Voidaan sanoa, että osuustoiminta oli tuohon aikaan markkinoiden virheiden korjaaja sekä palvelujen turvaaja. (Troberg 2014, 15.)

Havainnot osuustoiminnan koulutuksesta vuosien varrella

Vaikka osuustoiminnalla on ollut ja on edelleen merkittävä rooli niin meillä kuin maailmalla, ei sen merkitystä ole ehkä osattu korostaa eikä huomioida oppilaitosten ja korkeakoulujen opetussuunnitelmissa.

Kun itse opiskelin aikoinaan ensin lukiossa ja sitten kauppaopistossa sekä kauppakorkeakoulussa, ne yhtiömuodot, joita opiskelimme, olivat toiminimi, kommandiittiyhtiö ja osakeyhtiö. Varsinkin kauppakorkeakoulun opinnoissa osuustoiminnallisia yrityksiä pidettiin muinaisjäänteinä sekä laiskan pääoman linnakkeina.

Ensimmäisen kerran kohtasin osuustoimintamallin korkeakoulumaailmassa, kun kävimme 2000-luvun alkupuolella tutustumiskäynnillä opettajakollegoiden kanssa Jyväskylän Tiimiakatemiassa. Siellä oli otettu käyttöön opiskelijaosuuskunnat osana opiskelijälähtöistä tiimipedagogiikkaa, jossa opettaja oli pikemminkin valmentaja kuin luennoitsija.

Itä-Suomen yliopistossa aloitettiin 2010-luvun alussa ensimmäisenä yliopistona Suomessa Osuustoiminnan idea ja osuuskunta yritysmuotona -kursi, jonka tarkoituksena on nimenomaan ollut tuoda esiin osuustoiminnan ominaisuuksia suhteessa esimerkiksi osakeyhtiömalliin. Kurssi on toteutettu yh-

teistyössä Pohjois-Karjalan Osuuskauppa PKO:n kanssa. (Osuustoimintakeskus Pellervo 2016.)

Osuustoiminta osana opetusta Karelia-amk:ssa

Omassa oppilaitoksessamme Karelia-ammattikorkeakoulussa on osuustoimintaa yritysmuotona opiskeltu vuosien saatossa muun muassa osana erilaisia yrittäjyysprojekteja sekä osana opiskelijoiden yrittäjyyspolkutoimintaa. Vuodesta 2018 alkaen on allekirjoittanut lisäksi vetänyt verkko-opetuksena toteutettavaa opintojaksoa Osuustoiminnan perusteet (5 op).

Osuustoiminnan perusteet -opintojakso on tarkoitettu kaikille osuustoimintamuotoisesta yritystoiminnasta kiinnostuneille. Kyseessä on Karelia-amk:n tutkinto-opiskelijoille vapaasti valittava opintojakso, joka voidaan suorittaa mihin aikaan vuodesta tahansa.

Edellä mainittu opintojakso on ollut vuodesta 2019 alkaen tarjolla valtakunnallisessa CampusOnlinessa. Kirjallisuus ja muu opiskeltava aineisto pyritään valitsemaan siten, että aineisto on mahdollisuuksien mukaan saatavilla verkosta ilman opiskelijalle tulevia lisäkustannuksia. Viimeksi mainittu on erityisesti koronapandemian aikana osoittautunut tärkeäksi.

Opintojakson tavoitteena on ollut, että suoritettuaan opintojakson opiskelija tuntee ja ymmärtää osuustoimintamuotoisen yritystoiminnan erityispiirteet erityisesti kuluttajaosuuskuntien ja osuuskuntalain näkökulmasta. Lisäksi opiskelija on oppinut tuntemaan osuustoiminnan historiaa ja arvoperustaa, ymmärtämään osuuskuntien kaksiluonteen sekä osuuskuntien merkityksen yhteiskuntavastuun toteuttamisessa.

Osuustoiminnan perusteet -opintojakson on suorittanut tätä kirjoitettaessa pitkälti toistasataa opiskelijaa. Opintojakso on ollut hyvä lisä muuhun opetus- ja tutkimukseen niin liiketalouden koulutuksessa kuin esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille.

Suosittelun vahvasti kaikkia SKO-kollegoita lisäämään osuustoiminnan koulutusta omissa oppilaitoksissaan, sillä se on varteenotettava yhtiömuoto yrittäjyyteen sekä vaikkapa kestävästi kehi-

tyksen toimintamalleja luotaessa. Viimeksi mainitun osalta erityisesti siksi, että osuustoiminnallisen yrityksen ei tarvitse tavoitella osakkeenomistajille tulevan voiton maksimointia, mikä usein edellyttää jatkuvaa kasvua ja ehtyvien luonnonvarojen loppuun käyttämistä.

Teksti: Kim Wrange, yliopettaja, Karelia-AMK

Kuva: Pohjois-Karjalan Osuuskauppa, Kuvaehdotuksia suoraan Pohjois-Karjalan Osuuskaupan kuvapankista:

Lähteet

Osuustoimintakeskus Pellervo. 2016. Karjalasta kajahtaa! Itä-Suomen yliopiston osuustoimintakurssi kiinnostaa. OT-lehti 2.6.2016. <https://otlehti.pellervo.fi/2016/06/02/karjalasta-kajahtaa-ita-suomen-yliopiston-osuustoimintakurssi-kiinnostaa/>. 9.2.2021.

Puusa, A., Hokkila, K. & Varis A. 2014. Vaikuttava, puhutteleva osuustoiminta. Luentoaineisto ESR-hankkeessa "Osuustoiminnan tunnettuus ja houkuttelevuus yrittäjyysvaihtoehtona". Itä-Suomen yliopisto.

Troberg, E. 2014. Osuustoiminnan idea. Pellervo-Seura. <https://pellervo.fi/wp-content/uploads/2015/01/osuustoiminnan-idea.pdf>. 8.2.2021.